

Національний технічний університет
України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»

Інститут спеціального зв'язку та захисту
інформації КПІ ім. Ігоря Сікорського
Спеціальна кафедра № 4

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ПАТЕНТОЗНАВСТВО

Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>12 Інформаційні технології</i>
Спеціальність	<i>125 Кібербезпека та захист інформації</i>
Освітньо-професійна програма	<i>Безпека державних інформаційних ресурсів</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 рік підготовки, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити</i>
Семестровий контроль / контрольні заходи	<i>Залік / модульна контрольна робота / домашня контрольна робота</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/MTk1MTg2NjkzMDY5?cjc=44t624c https://classroom.google.com/c/MjIzOTU4NzI3ODk0?cjc=aawser6 https://classroom.google.com/c/MjIzOTU4NzI3OTIz?cjc=x7czvqf</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Силабус освітнього компонента “Інтелектуальна власність та патентознавство” складено відповідно до освітньої-наукової програми підготовки магістрів “Безпека державних інформаційних ресурсів” за спеціальності 125 Кібербезпека та захист інформації.

Предметом навчальної дисципліни є регулювання відносин в практиці інноваційного підприємництва, які складаються у зв'язку зі створенням, патентно-інформаційним дослідженням, набуттям прав, охороною, захистом, використанням і комерціалізацією об'єктів прав інтелектуальної власності, як результатів науково-технічної творчої діяльності.

Метою навчальної дисципліни є формування – для нормативних дисциплін (підсилення, закріплення – для вибіркових дисциплін) у здобувачів таких компетентностей:

Загальні компетентності:

K3-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
K3-4	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
K3-5	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності:

KФ2	Здатність розробляти, впроваджувати та аналізувати нормативні документи, положення, інструкції й вимоги технічного та організаційного спрямування, а також інтегрувати, аналізувати і використовувати кращі світові практики, стандарти у професійній діяльності в сфері інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.
KФ10	Здатність провадити науково-педагогічну діяльність, планувати навчання, контролювати і супроводжувати роботу з персоналом, а також приймати ефективні рішення з питань інформаційної безпеки та/або кібербезпеки

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі програмні результати навчання (*знання, уміння, досвід*):

PH1	Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами, усно і письмово для представлення і обговорення результатів досліджень та інновацій, забезпечення бізнес/операційних процесів та питань професійної діяльності в галузі інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.
PH2	Інтегрувати фундаментальні та спеціальні знання для розв'язування складних задач інформаційної безпеки та/або кібербезпеки у широких або мультидисциплінарних контекстах.
PH4	Застосовувати, інтегрувати, розробляти, впроваджувати та удосконалювати сучасні інформаційні технології, фізичні та математичні методи і моделі в сфері інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.
PH5	Критично осмислювати проблеми інформаційної безпеки та/або кібербезпеки, у тому числі на міжгалузевому та міждисциплінарному рівні, зокрема на основі розуміння нових результатів інженерних і фізико-математичних наук, а також розвитку технологій створення та використання спеціалізованого програмного забезпечення.
PH13	Досліджувати, розробляти, впроваджувати та використовувати методи та засоби криптографічного та технічного захисту інформації бізнес/операційних процесів, а також аналізувати і надавати оцінку

	ефективності їх використання в інформаційних системах, на об'єктах інформаційної діяльності та критичної інфраструктури
RH15	Зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з проблем інформаційної безпеки та/або кібербезпеки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують до персоналу, партнерів та інших осіб.
RH17	Мати навички автономного і самостійного навчання у сфері інформаційної безпеки та/або кібербезпеки і дотичних галузей знань, аналізувати власні освітні потреби та об'єктивно оцінювати результати навчання
RH18	Планувати навчання, а також супроводжувати та контролювати роботу з персоналом у напрямку інформаційної безпеки та/або кібербезпеки
RH22	Планувати та виконувати експериментальні і теоретичні дослідження, висувати і перевіряти гіпотези, обирати для цього придатні методи та інструменти, здійснювати статистичну обробку даних, оцінювати достовірність результатів досліджень, аргументувати висновки.

2. Пререквізити та постреквізити навчальної дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Вивчення навчальної дисципліни базується на знаннях отриманих в межах освітньо-професійної програми підготовки на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Навчальні дисципліни, які забезпечуються цією навчальною дисципліною: Військове стажування, Виконання магістерської дисертації.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ (змістовий модуль) 1. Наука й наукові дослідження

Тема 1. Загальні відомості про науку як систему знань.

Тема 2. Науково-технічна творчість у житті людини

Розділ (змістовий модуль) 2. Інтелектуальна власність та патентознавство

Тема 3. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.

Тема 4. Жорсткі та м'які навички (hard skills та soft skills) фахівця із спецв'язку та захисту інформації, які необхідні у процесі патентування та захисті інтелектуальної власності.

Тема 5. Методологічні основи створення об'єктів прав промислової власності.

Тема 6. Патентна інформація та документація. Патентні дослідження.

Тема 7. Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі.

Тема 8. Порядок набуття прав на промисловий зразок.

Тема 9. Порядок набуття прав на фірмові найменування, торговельні марки і географічні зазначення.

Тема 10. Набуття прав на комерційну таємницю.

Тема 11. Авторське право.

Тема 12. Інноваційні процеси і конкурентоспроможність об'єктів промислової власності у ринкових умовах Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література:

1. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ). URL: <https://ukrpatent.org/uk>.

2. Мікульонок О.М. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник. 3-тє вид., переробл. та доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во "Політехніка", 2019. 244 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/31664/1/Intelekt_vlastnist_patentoznavstvo.pdf.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. Навчальний посібник. Електронне мережне навчальне видання. Укладачі: Н.М. Защепкіна, Г.В.Дорожинська. Київ КПІ

ім. Ігоря Сікорського, 2022. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50210/1/Organizatsiia_naukovoinnovatsiinoi_diialnosti_2022.pdf

4. Євтушенко М., Хижняк М. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 350 с.

5. Патентознавство та авторське право. Практикум для студентів та аспірантів технічних спеціальностей. Навчальне електронне видання. НТУУ “КПІ”/ А.С. Ромашко, О.М. Кравець, О.В. Литвин. Київ: НТУУ “КПІ”, 2014. 173 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/2477>.

6. ДСТУ-3575-97-Патентні-дослідження
URL: https://issuu.com/davonte9843/docs/dstu_3575-97__patentnye_issledovani

7. Закон України “Про авторське право і суміжні права”.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>.

8. Закон України “Про охорону прав на винаходи та корисні моделі”
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>.

9. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки”
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>.

10. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів та послуг”
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>.

11. Закон України “Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем”
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

12. Закон України “Про охорону прав на зазначення походження товарів”
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text>.

Додаткова література:

1. *Основи наукових досліджень : навчальний посібник* / Марта Мальська, Наталія Паньків. – Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 226 с.

2. Євтушенко М., Хижняк М. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 350 с.

3. Конверський А. *Основи методології та організації наукових досліджень*. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 352 с.

4. Стандарти Всесвітньої організації інтелектуальної власності
URL: <https://ukrpatent.org/uk/articles/standarti-voiv>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента) передбачає опрацювання курсантами навчальних матеріалів за розділами та темами. Усі навчальні заняття (лекції, практичні) та надання рекомендацій щодо їх засвоєння проводяться з використанням активних методів навчання, групової та індивідуальної роботи, демонстрацією навчальних презентацій, відеоматеріалів тощо (наприклад, у формі деталізованого опису кожного заняття та запланованої роботи).

Самостійна робота курсанта передбачає підготовку до аудиторних занять, роботу з патентною документацією, самостійний пошук інформації до практичних занять, проведення аналізу отриманої інформації, застосування отриманих знань, умінь та навичок у процесі навчання.

Структура кредитного модуля

Номери, назви розділів, тем і питання навчальних	Кількість годин
--	-----------------

занять, посилання на літературу		Всього	у тому числі			
			Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Лабораторні заняття (комп'ютерний практикум)	СР
Розділ (змістовий модуль) 1 Наука й наукові дослідження						
Тема 1	Наука як особлива форма людської діяльності	9	2	4	-	3
Заняття 1/1	Загальні відомості про науку як систему знань. 1. Поняття про науку та її еволюцію. 2. Шлях створення наукової теорії. 3. Класифікація наукових досліджень Основна література: [1–5]	3	2	-	-	1
Заняття 1/2	Стратегія організації наукової діяльності. 1. Актуальність і стратегія дослідження. 2. Методи і методика наукового дослідження. 3. Мета, гіпотеза, об'єкт та предмет дослідження Основна література: [1–5]	3	-	2	-	1
Заняття 1/3	Науково-технічна творчість у житті людини. Робота з інформацією. 1. Еволюція винахідницької творчості 2. Технології винахідництва. 3. Мораль і етика наукової творчості. 4. Як працювати з інформацією для наукового дослідження. Основна література: [1–5]	3	-	2	-	1
Тема 2	Науково-дослідна діяльність здобувача вищої школи	6	-	4	-	2
Заняття 2/1	Формування культури розумової праці. 1. Сутність та зміст розумової праці 2. Мотиви і стимули розумової праці. 3. Раціональна організація праці в процесі наукового дослідження Основна література: [1–5]	3	-	2	-	1
Заняття 2/2	Науково-дослідна діяльність курсантів. 1. Форми й види НДР майбутніх фахівців Держспецзв'язку. 2. Методи організації науково-дослідної роботи курсантів. 3. Використання елементів наукового дослідження в основних видах навчальної роботи. Основна література: [1–5]	3	-	2	-	1
Разом за розділом 1		15	2	8	-	5
Розділ (змістовий модуль) 2. Інтелектуальна власність та патентознавство						
Тема 3	Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	3	2	-	-	1
Заняття 3/1	Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.	3	2	-	-	1

	<p>1. Всесвітня організація інтелектуальної власності: історія створення, функції, співробітництво у цілях розвитку.</p> <p>2. Міжнародні угоди по охороні промислової власності, авторського права і суміжних прав.</p> <p>3. Система інтелектуальної власності в Україні. Законодавча діяльність.</p> <p>4. Структура державного управління системою інтелектуальної власності.</p> <p>Основна література: [1, 2, 5].</p>					
Тема 4	Жорсткі та м'які навички (hard skills та soft skills) фахівця із спецв'язку та захисту інформації, які необхідні у процесі патентування та захисті інтелектуальної власності	7	2	2	-	3
Заняття 4/1	<p>Жорсткі та м'які навички (hard skills та soft skills) фахівця із спецв'язку та захисту інформації, які необхідні у процесі патентування та захисті інтелектуальної власності</p> <p>1. Hard skills та soft skills у професійній діяльності.</p> <p>2. Універсальні навички (soft skills) та їх реалізація.</p> <p>3. Когнітивні рівні за Блумом – застосування професійних компетенцій.</p> <p>4. Професії майбутнього.</p> <p>5. Світовий економічний форум у Давосі The Future of Jobs Report.</p> <p>Основна література: [4]</p>	3	2	-	-	1
Заняття 4/2	<p>План особистого розвитку жорстких та м'яких компетенцій. Жорсткі та м'які навички (hard skills та soft skills) фахівця із спецв'язку та захисту інформації</p> <p>1. Ознайомлення з DISCO: Європейським словником навичок та компетенцій.</p> <p>2. Жорсткі навички (hard skills) у професійній діяльності.</p> <p>3. М'які навички (soft skills) у професійній діяльності.</p> <p>4. Про План особистого розвитку hard skills та soft skills.</p> <p>Основна література: [4]</p>	4	-	2	-	2
Тема 5	Методологічні основи створення об'єктів прав промислової власності	7	2	2	-	3
Заняття 5/1	<p>Методологічні основи створення об'єктів прав промислової власності.</p> <p>1. Поняття “система” і системний підхід в творчому процесі.</p> <p>2. Методологічна основа і соціальні аспекти науково-технічної творчості.</p> <p>3. Рівні творчої діяльності і винахідницьких задач.</p> <p>4. Методи розв'язання винахідницьких задач (алгоритм розв'язання</p>	3	2	-	-	1

	винахідницьких завдань та інші методи). Основна література: [1,3,4,5]					
Заняття 5/2	Рівні винахідницьких задач та демонстрація одного з методів розв'язання задачі. 1. Рівні винаходів. Особливості спеціалізованих патентів на винаходи. 2. Узагальнення пар ознак. Демонстрація одного з методів розв'язання винахідницьких задач. Основна література: [1,2,3]	4	-	2	-	2
Тема 6	Патентна інформація та документація. Патентні дослідження.	7	2	2	-	3
Заняття 6/1	Патентна інформація та документація. Патентні дослідження. 1. Патентна документація і нормативна база патентно-інформаційної діяльності. 2. Державна система патентної інформації. Національні і міжнародна класифікації об'єктів промислової власності. 3. Пошук патентної інформації. 4. Патентні дослідження за ДСТУ 3575-97. Основна література: [1,2,3,4]	3	2	-	-	1
Заняття 6/2	Ознайомлення з ДСТУ 3575-97 "Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення". 1. Проведення патентних досліджень. Життєвий цикл об'єкта господарської діяльності. Патентний формуляр (ДСТУ 3574-97). 2. Вибір рубрики Міжнародної патентної класифікації. Виконання патентного пошуку. 3. Модульна контрольна робота (МКР) Основна література: [1,2,4,6]	4	-	2	-	2
Тема 7	Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі.	7	2	2	-	3
Заняття 7/1	Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі. 1. Об'єкти винаходів і їхні ознаки. Критерії патентоспроможності: новизна, винахідницький рівень, промислова придатність. Автори та власники охоронних документів 2. Збори з набуття прав. Порядок одержання патенту: дата подання заявки, пріоритет заявки, відкликання та зміна заявки. 3. Патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах і особливості міжнародної експертизи заявки. Державне стимулювання та використання винаходів на пристрій (корисну модель). Основна література: [1,2,6]	3	2	-	-	1
Заняття 7/2	Підбір аналогів і вибір прототипу на винахід. Складання формули винаходу	4	-	2	-	2

	(корисної моделі) на пристрій (спосіб). 1. Складання формули винаходу (корисної моделі) на пристрій, спосіб. Формальна експертиза формули. 2. Вибір найближчого аналога. Виконання формальної експертизи формули за варіантами вибору. Основна література: [1,2,3,6]					
Тема 8	Порядок набуття прав на промисловий зразок.	6	4	-	-	2
Заняття 8/1	Порядок набуття прав на промисловий зразок. 1. Умови надання правової охорони та умови патентоспроможності промислового зразка: новизна (або оригінальність), промислова придатність. 2. Перелік матеріалів при поданні заявки та порядок одержання патенту. Збори з набуття прав. 3. Вимоги щодо оформлення заявки на одержання патенту. Експертиза. Публікації відомостей про промисловий зразок. Основна література: [1,2,7]	3	2	-	-	1
Заняття 8/2	Складання формули винаходу на промисловий зразок. Оформлення заявки на промисловий зразок (торгівельну марку). 1. Підготовка документів до заявки на прикладі реального патенту. 2. Складання формули винаходу на пристрій чи корисну модель. Основна література: [1,2,3,7]	3	2	-	-	1
Тема 9	Порядок набуття прав на фірмові найменування, торговельні марки і географічні зазначення	3	2	-	-	1
Заняття 9/1	Порядок набуття прав на фірмові найменування, торговельні марки і географічні зазначення. 1. Умови надання правової охорони фірмових найменувань, торговельних марок (знаків для товарів і послуг) і географічних зазначень. Збори з набуття прав. Порядок реєстрації та одержання свідоцтва. 2. Вимоги до оформлення заявки на знак для товарів і послуг. Перелік класів товарів і послуг за МКТП. 3. Набуття прав на топографії інтегральних мікросхем та на наукові відкриття і раціоналізаторські пропозиції. 4. Ознаки наукового відкриття. Порядок оформлення, реєстрації та одержання диплому на наукове відкриття. 5. Ознаки раціоналізаторської пропозиції. Оформлення раціоналізаторської пропозиції.	3	2	-	-	1

	Основна література: [1,2,8]					
Тема 10	Набуття прав на комерційну таємницю.	7	2	2	-	3
Заняття 10/1	Набуття прав на комерційну таємницю. 1. Поняття про комерційну таємницю. Види та зміст нерозкритої науково-технічної інформації. 2. Особливості конфіденційної інформації. Заходи щодо збереження комерційної таємниці та конфіденційної інформації. Часткова правова охорона нерозкритої інформації. 3. Оформлення і реєстрація опису “ноу-хау”. Реалізація “ноу-хау”. Приклади опису “ноу-хау”. Основна література: [1,2,5,9]	3	2	-	-	1
Заняття 10/2	SWOT- аналіз конкретної корисної моделі в ІТ, визначення її “ноу-хау” та оформлення заявки на державну реєстрацію. 1. SWOT-аналіз конкретної корисної моделі в ІТ та визначення її “ноу-хау ”. 2. Приклади патентів в ІТ 3. Оформлення “ноу-хау” на пристрій, технологію, алгоритм або програмний продукт. 4. Оформлення заявки на державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури, і мистецтва (комп’ютерні програми, бази даних). 5. Класифікація інформації з обмеженим доступом. Специфіка “ноу-хау”, виявлення в матеріалах заявки на винахід (модель). 6. Документування матеріалів. Основна література: [1,2,6,9]	4	-	2	-	2
Тема 11	Авторське право	7	2	2	-	3
Заняття 11/1	Авторське право. 1. Об’єкти авторського права: твори науки, літератури і мистецтва. Перелік матеріалів заявки для реєстрації твору. 2. Державна реєстрація авторських прав. 3. Приклади оформлення заявки на авторське право. Основна література: [1,2,5]	3	2	-	-	1
Заняття 11/2	Суміжні права. Управління правами інтелектуальної власності. 1. Визначення понять “суміжні права ” та “управління правами інтелектуальної власності ” 2. Об’єкти та суб’єкти авторського права. Об’єкти та суб’єкти суміжних прав. 3. Оцінка об’єктів інтелектуальної власності. Експертиза об’єкта оцінки і визначення мети оцінки. 4. Управління об’єктами права інтелектуальної власності на етапах: створення, набуття прав, використання	4	-	2	-	2

	прав, захисту прав, утилізації. Основна література: [1,2,5]					
Тема 12	Інноваційні процеси і конкурентоспроможність об'єктів промислової власності у ринкових умовах Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності	3	2	-	-	1
Заняття 12/1	Інноваційні процеси і конкурентоспроможність об'єктів промислової власності у ринкових умовах Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. 1. Інноваційні процеси і конкурентоспроможність об'єктів промислової власності у ринкових умовах. 2. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Економічна ефективність використання об'єктів інтелектуальної власності. 3. Сучасний стан патентування в Україні та за кордоном. Основна література: [1,6-10]	3	2	-	-	1
Разом за розділом 2		57	22	12	-	23
Виконання індивідуального семестрового завдання (домашня контрольна робота)		10	-	-	-	10
Залік		8	-	2	-	6
Всього годин		90	24	22	-	44

6. Самостійна робота курсанта

Головними видами самостійної роботи курсантів є: самостійна підготовка до аудиторних занять, модульної контрольної роботи (МКР), а також виконання індивідуального семестрового завдання - домашньої контрольної роботи (ДКР) та заліку.

Доцільно час самостійної підготовки для поглибленого вивчення та закріплення навчального матеріалу розподілити наступним чином:

№ з/п	Назва теми та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу)	Кількість годин СР
Розділ 1. Наука й наукові дослідження.		
1.	<i>Тема 1.</i> Наука як особлива форма людської діяльності. 1. Наука, її еволюція і сучасний розвиток. 2. Наука ортодоксальна й традиційна 3. Інструменти боротьби з псевдо- та пара-наукою. <i>Основна література: [1–5].</i>	3
2.	<i>Тема 2.</i> Науково-дослідна діяльність здобувача вищої школи. 1. Роль стимулів, потреб, інтересів та мотивів в інтелектуальній діяльності особистості. 2. Словесно-логічна пам'ять, її закони і способи продуктивного запам'ятовування. 3. Шляхи підвищення ефективності розумової праці. 4. Вплив фантазії на науково-технічну творчість 5. Наукова методика роботи з книгою <i>Основна література: [1–5].</i>	2
Розділ 2. Інтелектуальна власність та патентознавство		
3.	<i>Тема 3.</i> Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.	1

	1. Законодавча діяльність в системі інтелектуальної власності. <i>Основна література: [1]</i>	
4.	<i>Тема 4.</i> Методологічні основи створення об'єктів прав промислової власності. 1. Нові світові тенденції у сфері інтелектуальної власності. <i>Основна література: [1,2,6]</i>	3
5.	<i>Тема 5.</i> Патентна інформація та документація. Патентні дослідження. 1. Національні і міжнародна класифікації об'єктів промислової власності. <i>Основна література: [1,4]</i>	2
6.	<i>Тема 6.</i> Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі. 1. Державне стимулювання та використання винаходів (корисних моделей). <i>Основна література: [1,2,6]</i>	3
7.	<i>Тема 7.</i> Порядок набуття прав на промисловий зразок. 1. Вимоги щодо оформлення заявки на одержання патенту. Приклади публікацій відомостей про промисловий зразок. <i>Основна література: [1,2,7]</i>	3
8.	<i>Тема 8.</i> Порядок набуття прав на фірмові найменування, торговельні марки і географічні зазначення. 1. Поняття про бренд і приклади. <i>Основна література: [1,2,8]</i>	2
9.	<i>Тема 9.</i> Набуття прав на комерційну таємницю. 1. Особливості конфіденційної інформації. Заходи щодо збереження комерційної таємниці та конфіденційної інформації. <i>Основна література: [1,2,5]</i>	1
10.	<i>Тема 10.</i> Авторське право. 1. Приклади оформлення заявки на твори науки: комп'ютерні програми, бази даних, монографії тощо. Авторські договори. 2. Суб'єкти суміжних прав: виконавці, виробники фонограм, організації мовлення. <i>Основна література: [1,2,5]</i>	3
11.	<i>Тема 11.</i> Жорсткі та м'які навички (hard skills та soft skills) фахівця із спецзв'язку та захисту інформації, які необхідні у процесі патентування та захисті інтелектуальної власності <i>Основна література:[4]</i>	2
12.	<i>Тема 12.</i> Інноваційні процеси і конкурентоспроможність об'єктів промислової власності у ринкових умовах Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. <i>Основна література: [1,6-10]</i>	1
13.	<i>Підготовка до виконання індивідуального семестрового завдання (домашня контрольна робота)</i>	10
14.	<i>Підготовка до модульної контрольної роботи</i>	2
15.	<i>Підготовка до заліку</i>	6
Всього годин		44

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Політика навчальної дисципліни визначає систему вимог, які викладач ставить перед курсантом, а саме:

1) *правила відвідування занять*: курсант може бути відсутнім на заняттях лише з поважних причин (хвороба, звільнення по рапорту, несення служби у добовому наряді тощо), про які має повідомити викладача черговий по групі на початку заняття; відсутність курсанта на практичному занятті не звільняє його від виконання завдання;

2) *правила поведінки на заняттях*: курсант повинен уважно слухати навчальний матеріал, приймати активну участь в обговоренні навчальних питань, своєчасно та якісно відпрацьовувати навчальні завдання;

3) *правила захисту індивідуальних семестрових завдань*: індивідуальні семестрові завдання виконуються курсантом особисто, або у групі з 2-3 осіб за домовленістю з викладачем, презентуються курсантом (курсантами) на практичному занятті та, за потреби, обговорюються всіма учасниками заняття;

4) *вимоги до виконання ДКР*: необхідно зняти відеоролик на одну із навчальних тем дисципліни тривалістю від 3 до 6 хвилин; зміст відеоролика повинен максимально відповідати навчальним матеріалам, викладеним стисло та з використанням мультимедійних технологій.

5) *правила призначення заохочувальних та штрафних балів*: в кінці вивчення дисципліни при виставленні підсумкової оцінки викладач може:

– додати заохочувальні бали: до 10 балів за активну участь курсанта у проведенні занять, проявлений творчий підхід та організаторські здібності;

– відняти штрафні бали: до -10 балів, які стягуються за пасивне відношення до вивчення навчального матеріалу, недотримання курсантом правил поведінки (військової дисципліни) на заняттях, невчасне виконання завдань, незаконну і систематичну відсутність на заняттях без поважних причин;

6) *політика дедлайнів та перекладань*: всі практичні завдання та індивідуальні семестрові завдання виконуються в межах бюджету часу, виділеного для викладання даної навчальної дисципліни. У разі незадоволення курсанта отриманою оцінкою за практичне завдання, індивідуальне семестрове завдання, семестровий контроль, курсант може підвищити її або оскаржити у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу КПІ ім. Ігоря Сікорського;

7) *політика академічної доброчесності*: надаючи викладачеві на перевірку виконане практичне, індивідуальне семестрове завдання або завдання семестрового контролю, курсант несе особисту відповідальність за відсутність плагіату у роботі, при використанні запозичених матеріалів він зобов'язаний дати релевантні посилання на джерело інформації.

Матеріали навчальної дисципліни не містять інформації з грифом обмеження доступу.

У разі запровадження обмежувальних заходів, викладання навчальної дисципліни може здійснюватися дистанційно.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Видами контролю якості навчання здобувачів є: поточний, календарний та семестровий контроль.

Рейтинг (підсумкова оцінка) курсанта складається з балів, що він отримує за:

1) виконання п'яти письмових практичних завдань (до 5 балів за кожне виконане завдання, загалом до 25 балів);

2) участь у п'яти експрес-опитуваннях/ виконанні практичних завдань в аудиторії (до 5 балів за кожне виконане завдання, загалом до 25 балів);

3) виконання модульної контрольної роботи, яка складається з десяти тестових питань, які виконуються в кінці шостої теми, визначеної силабусом дисципліни (загалом до 20 балів);

4) виконання індивідуальних семестрових завдань – ДКР (домашньої контрольної роботи), яка презентується у формі навчального відеоролика і виконується курсантом (курсантами) під час самостійної роботи (загалом до 30 балів);

5) заохочувальних або штрафних балів: до +/-10 балів, які рахуються окремо від університетської шкали.

Умовою успішного проходження календарного контролю (атестації) є отримання не менше 50% від кількості балів, яку курсант може отримати на час проведення атестації.

Умовою допуску до заліку є: виконання усіх видів практичних робіт, завдань та індивідуальних семестрових завдань, що передбачені даним силабусом.

Максимальна кількість балів, набрана окремими курсантами, може бути більшою за 100 балів, тоді за семестр їм проставляється 100 балів.

Оцінювання результатів навчання курсантів здійснюється у відповідності до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Курсант, який у семестрі отримав більше 60 балів, може взяти участь у заліковій контрольній роботі з метою підвищення оцінки. У цьому разі бали, отримані ним на заліковій контрольній роботі, є остаточними.

Рейтинг здобувача з навчальної дисципліни (силабусу) складається з балів, що отримуються за:

1. Експрес-опитування, які мають на меті визначити рівень засвоєння навчального матеріалу здобувачами на лекціях та практичних заняттях.

Експрес-опитування під час проведення лекцій мають форму рефлексії та не оцінюються.

2. Участь у практичному занятті. Залежно від форми проведення практичного заняття оцінюється або участь у виконанні завдань під час роботи в аудиторії, або виконання домашнього письмового практичного заняття.

3. Виконання модульної контрольної роботи.

4. Виконання індивідуального завдання – домашня контрольна робота.

5. Заохочувальні та штрафні бали.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Експрес-опитування, які мають на меті визначити рівень засвоєння навчального матеріалу здобувачами під час роботи в аудиторії при проведенні практичних занять.

Ваговий бал – 5.

Критерії оцінювання	Бали
1. Здобувач правильно відповідав на всі поставлені запитання. Під час виконання демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу, що підтверджують необхідний рівень умінь і навичок; здатний аргументовано викладати свою думку, правильно, чітко й обґрунтовано приймати рішення; робити виважені, грамотні висновки і узагальнення.	5
2. Здобувач правильно відповідав на всі поставлені запитання, але допустив по деяким показникам недоліки непринципового характеру. Під час відповідей на запитання допускає несуттєві неточності, не зовсім логічно будує свою відповідь, виявляє незначні труднощі в трансформації відпрацьованого навчального матеріалу у знання та навички.	4
3. Здобувач взяв участь у занятті, але не достатньо продемонстрував знання теоретичного матеріалу та можливість використання його у практичній діяльності.	3

2. Виконання письмового практичного завдання. Є обов'язковим.

Ваговий бал – 5.

Критерії оцінювання	Бали
1. Здобувач при виконанні завдання підготував повну чітку та стислу відповідь. Демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу, що підтверджують необхідний рівень умінь і навичок; здатний робити виважені, грамотні висновки і узагальнення.	5
2. Здобувач підготував повну чітку та стислу доповідь, але допустив по деяким показникам недоліки непринципового характеру. При виконанні завдання допустив несуттєві неточності при застосуванні отриманих знань та умінь. Порушує логічну структуру своєї відповіді, іноді має незначні труднощі в трансформації навчального матеріалу у знання та навички.	4
3. Здобувач взяв участь у практичному занятті, але не достатньо	3

продемонстрував знання теоретичного матеріалу та можливість використання його у практичній діяльності.	
--	--

3. Виконання модульної контрольної роботи
Ваговий бал – 20.

Критерії оцінювання	Бали
1. Виставляється, якщо здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу, що підтверджують необхідний рівень умінь і навичок; здатний аргументовано викладати свою думку; правильно, чітко й обґрунтовано приймати рішення; робити виважені, грамотні висновки і узагальнення в умовах часу, відведеного на відповіді.	20-17
2. Отримує здобувач, який допускає несуттєві неточності, не зовсім логічно будує свою відповідь, виявляє незначні труднощі в трансформації відпрацьованого під час семестру навчального матеріалу здатний аргументовано викладати свою думку; правильно, чітко й обґрунтовано приймати рішення; робити виважені, грамотні висновки і узагальнення в умовах часу, відведеного на відповіді.	13-16
3. Отримує здобувач, який засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає неточності при відповіді на поставлені питання порушуючи логічну структуру своєї відповіді, іноді має незначні труднощі в трансформації навчального матеріалу у знання та навички в умовах часу, відведеного на відповіді, але вони не є перешкодою до подальшого навчання; уміє використовувати знання для вирішення стандартних завдань.	12

4. Виконання індивідуального завдання – домашня контрольна робота
Ваговий бал – 30.

Критерії оцінювання	Бали
1. Здобувач повно та чітко виконав індивідуальне завдання, розкривши тему в повному обсязі, виконавши всі рекомендації з використанням рекомендованої літератури. Під час презентації завдання демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу, що підтверджують необхідний рівень умінь і навичок; здатний аргументовано викладати свою думку, правильно, чітко й обґрунтовано презентувати результати роботи, робити виважені, грамотні висновки й узагальнення.	30-27
2. Здобувач повно та чітко виконав індивідуальне завдання розкривши тему в повному обсязі, виконавши всі рекомендації щодо презентації завдання, але допустив по деяким показникам недоліки непринципового характеру, які не заважають загальному розумінню проблеми. Під час презентації завдання допускає несуттєві неточності, не зовсім логічно будує свою доповідь, виявляє незначні труднощі в трансформації опрацьованого матеріалу у знання та навички.	26-23
3. Здобувач виконав індивідуальне завдання, розкривши тему не повністю, при цьому допустивши помилки принципового характеру, які завадили повному розумінню проблеми, яку він висвітлював, але виконавши всі рекомендації щодо правильного оформлення реферату. Під час виконання завдання здобувач допускає неточності, які не є перешкодою до подальшого навчання; уміє використовувати знання для вирішення стандартних завдань.	22-19
4. Здобувач виконав індивідуальне завдання, розкривши тему не повністю, допустивши помилки принципового характеру, при цьому не виконав всі рекомендації. Здобувач невпевнено викладає свою точку зору, виникають	18

труднощі з формуванням висновків.	
-----------------------------------	--

5. Заохочувальні та штрафні бали.

5.1. Заохочувальні бали:

- активна участь здобувача в обговоренні питань лекційних та практичних занять;
- робота у науковому гуртку (участь в наукових конференціях кафедри, інституту, університету), участь у створенні навчально-матеріальної бази з дисципліни, тощо (R заохоч.) – від 1 до 10 балів.

5.2. Штрафні бали:

- порушення здобувачем встановлених правил внутрішнього розпорядку або встановлених правил вимог академічної доброчесності, морально-етичних норм поведінки (R штраф.) – від -1 до -10 балів;
- за невиконання практичних завдань у встановлений термін (R штраф.) – від -1 до -10 балів;

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

Розрахунок шкали (R) рейтингу за навчальну дисципліну (силабус):

$R_D = (5_{EOX} \times 5) + (5_{ППЗ} \times 5) + 20_{МКР} + 30_{ІЗ} = 100 \text{ балів} = 25 \text{ балів} + 25 \text{ балів} + 20 \text{ балів} + 30 \text{ балів} = 100 \text{ балів.}$

Положення про рейтингову систему оцінки успішності з навчальної дисципліни (силабус): “Інтелектуальна власність та патентознавство” під час здачі заліку.

Напередодні проведення заліку, на останньому занятті, або перед початком проведення заліку, викладач оголошує у навчальній групі суму вагових балів кожного здобувача, яку вони отримали протягом семестру.

Максимальна кількість балів, яку курсант може отримати за семестр $R_D = 100$ балів.

Максимальна кількість балів, набрана окремими курсантами, може бути більшою за 100 балів, тоді за семестр їм проставляється 100 балів.

Оцінювання результатів навчання курсантів здійснюється у відповідності до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Умовою допуску до заліку є: виконання усіх видів робіт, завдань та індивідуальних семестрових завдань, що передбачені даним силабусом.

Курсанти, які набрали протягом семестру необхідну кількість балів ($R_D \geq 60$), мають можливість отримати залікову оцінку (залік) так званім «автоматом» відповідно до набраного рейтингу. В такому разі до заліково-екзаменаційної відомості вносяться бали та відповідні оцінки.

Курсант, який у семестрі отримав більше 60 балів, може взяти участь у заліковій контрольній роботі з метою підвищення оцінки. У цьому разі бали, отримані ним на заліковій контрольній роботі, є остаточними – застосовується жорстка система оцінювання.

Залікова контрольна робота складається з 50 питань у вигляді тесту, наведених у силабусі:

Критерії нарахування балів за залікову контрольну роботу:

1) правильна відповідь оцінюється в 2 бали:

2) не правильна відповідь оцінюється в 0 балів.

Рейтингова оцінка трансформується до університетської системи оцінювання згідно з таблицею 1.

Таблиця 1. Переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою
Рейтингові бали, R_D Оцінка за університетською шкалою

Бали R_D	Оцінка
95 – 100	Відмінно

85 – 94	Дуже добре
75 – 84	Добре
65 – 74	Задовільно
60 – 64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

9. Додаткова інформація з навчальної дисципліни

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (залік)

1. Що таке патент. Види патентів.
2. Патентоздатність, її характеристики.
3. Винахід – визначення та основні ознаки.
4. Промисловий зразок – визначення та основні ознаки.
5. Корисна модель – визначення та основні ознаки.
6. Фірмові найменування, торгівельні марки (знаків для товарів і послуг) – визначення та основні ознаки.
7. Географічні зазначення – визначення та основні ознаки.
8. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.
9. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, співробітництво у цілях розвитку.
10. Система інтелектуальної власності в Україні.
11. Жорсткі та м'які навички (hard skills та soft skills) фахівця із спецз'язку та захисту інформації, які необхідні у процесі патентування та захисті інтелектуальної власності.
12. Універсальні навички (soft skills) та їх реалізація
13. Рівні творчої діяльності і винахідницьких задач. Когнітивні рівні за Блумом – застосування професійних компетенцій.
14. DISCO: Європейський словник навичок та компетенцій.
15. План особистого розвитку hard skills та soft skills для винахідницької діяльності.
16. Методи розв'язання винахідницьких задач (алгоритм розв'язання винахідницьких завдань).
17. Патентна документація і нормативна база патентно-інформаційної діяльності.
18. Державна система патентної інформації. Національні і міжнародна класифікації об'єктів промислової власності.
19. Пошук патентної інформації.
20. Патентні дослідження за ДСТУ 3575-97.
21. Життєвий цикл об'єкта господарської діяльності.
22. Патентний формуляр (ДСТУ 3574-97).
23. Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі.
24. Об'єкти винаходів, їхні ознаки. Критерії патентоспроможності: новизна, винахідницький рівень, промислова придатність. Автори та власники охоронних документів
25. Збори з набуття прав. Порядок одержання патенту: дата подання заявки, пріоритет заявки, відкликання та зміна заявки.
26. Патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах і особливості міжнародної експертизи заявки.
27. Державне стимулювання та використання винаходів на пристрій (корисну модель).
28. Складання формули винаходу (корисної моделі) на пристрій, спосіб. Формальна експертиза формули.
29. Вибір найближчого аналога. Виконання формальної експертизи формули за варіантами вибору.
30. Порядок набуття прав на промисловий зразок.

31. Умови надання правової охорони та умови патентоспроможності промислового зразка: новизна (або оригінальність), промислова придатність.
32. Вимоги до оформлення заявки на одержання патенту. Експертиза. Публікації відомостей про промисловий зразок.
33. Складання формули винаходу на промисловий зразок, торгівельну марку, корисну модель. Оформлення заявки на промисловий зразок (торгівельну марку). Порядок реєстрації та одержання свідоцтва.
34. Набуття прав на топографії інтегральних мікросхем та на наукові відкриття і раціоналізаторські пропозиції.
35. Набуття прав на комерційну таємницю.
36. Особливості конфіденційної інформації. Заходи щодо збереження комерційної таємниці та конфіденційної інформації. Часткова правова охорона нерозкритої інформації.
37. Оформлення і реєстрація опису “ноу-хау”. Реалізація “ноу-хау”.
38. SWOT-аналіз корисної моделі в ІТ та визначення її “ноу-хау”.
39. Оформлення “ноу-хау” на пристрій, технологію, алгоритм або програмний продукт.
40. Оформлення заявки на державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури, і мистецтва (комп’ютерні програми, бази даних).
41. Об’єкти авторського права: твори науки, літератури і мистецтва.
42. Державна реєстрація авторських прав. Об’єкти та суб’єкти авторського права.
43. Суміжні права. Об’єкти та суб’єкти суміжних прав.
44. Управління правами інтелектуальної власності.
45. Експертиза об’єкта оцінки і визначення мети оцінки.
46. Управління об’єктами права інтелектуальної власності на етапах: створення, набуття прав, використання прав, захисту прав, утилізації.
47. Інноваційні процеси і конкурентоспроможність об’єктів промислової власності у ринкових умовах.
48. Комерціалізація об’єктів права інтелектуальної власності.
49. Економічна ефективність використання об’єктів інтелектуальної власності.
50. Сучасний стан патентування в Україні та за кордоном.

